

hlášky tkví jeho výhradně zavinění, které jej zavazuje k náhradě škody (§ 1295 obč. zák., rozh. č. 9880 a 14750 Sb. n. s.), ať ji způsobil úmyslně, či jen z nedbalosti tím, že opominutím přihlášky nastala ztráta pojistného nároku. Při tom není věcí zaměstnavatele, aby sám rozhodoval o pojistné povinnosti zaměstnancově a jest bezvýznamné jeho mínění o přihlašovací povinnosti (rozh. č. 14370 Sb. n. s.). Neboť o pojistné povinnosti zaměstnancově rozhoduje jen nositel pojištění podle okolností jednotlivého případu a jest na zaměstnavateli, aby podal v přihlášce podklad závažný pro posouzení pojistné povinnosti. Má-li zaměstnavatel pochybnosti o pojistné povinnosti osoby u něho zaměstnané, jest oprávněn, aby zároveň s přihláškou písemně s udáním důvodů prohlásil, že popírá pojistnou povinnost přihlašované osoby (t. řeč. přihláška s výhradou), (srv. rozh. č. 14370 Sb. n. s.). Proto zaměstnavatele neomlouvá ani, že bylo nálezy správních úřadů nebo nejvyššího správního soudu v jiných případech jinak rozhodnuto, ani, že žalovaný přihlásil žalobce k jinému sociálnímu pojištění, neboť § 5, odst. 1, uved. zák. nařizuje výslovně, aby učinil zaměstnavatel přihlášku u příslušného nositele pojištění, tedy u všeobecného pensijního ústavu anebo u místně příslušné okresní pojišťovny (viz § 85 resp. vl. nař. z 2. března 1929, č. 27 Sb. z. a n.), neboť přihláška podaná na jiném místě jest neúčinná. Žalobní nárok proti žalovanému Josefu B. jest tedy důvodem po právu.

Čís. 15949.

Lodní garáže jsou věci movitou.

Kdy je lze pokládati za stavbu podle § 435 obč. zák.

Uložení listiny u soudu ve smyslu § 434 obč. zák. je předpokladem nabytí vlastnictví převodem k nemovitostem v pozemkové knize nezapsaným.

Dokud se tak nestalo, nepřisluší nabyvateli právo, činící exekuci nepřípustnou (§ 37 ex. ř.).

(Rozh. ze dne 19. března 1937, Rv I 2887/1936).

Srv. 3397, 9836, 12070; 892, 5182, 6509, 9714 Sb. n. s.

Žalobkyně se domáhají prohlášení nepřípustnosti exekuce, vedené žalovaným na lodní garáže, postavené na pozemku patřícím Státní poříční správě, tvrdíce, že k řečeným garážím nabyly vlastnictví tradicí tak, že procházely garážemi a všech věcí tam jsoucích se ujaly tím, že se jich rukou dotkly s tím, že to je jejich vlastnictví, když před tím prodatel prohlásil, že to jsou garáže, které jim byly prodány. Po uvedeném převzetí garáží do vlastnictví připevnilly žalobkyně na zevní straně lodních garáží štítek s nápisem označujícím jejich vlastnictví. Nižší soudy žalobu zamítly, odvolací soud z těchto důvodů: Otázku, zda jde o věc movitou nebo nemovitou, jest posuzovati výhradně podle § 293 obč. zák., který prohlašuje za nemovité všechny věci, které nelze bez porušení jejich podstaty přenášeti s jednoho

místa na druhé. Nelze proto uznati za movitou stavbu tak velkou a cenou, o jakou tu jde, a která, aby mohla býti převedena, nemůže býti toliko rozebrána a znova na jiném místě pouze sestavena z neporušených jinak součástí, nýbrž musila by býti úplně zbourána a znova vystavěna s použitím upotřebitelného materiálu. Jen takovýto výklad lze dáti slovům zákonu »bez porušení podstaty«. Podle nich by bylo lze za movitou pokládati jen takovou stavbu, která by byla sestavena z jednotlivých, snadno přenosných a oddělitelných součástí, aniž z nich při zbourání přišlo něco podstatného na zmar, co by musilo býti při znovuvystavění zase nahrazováno. Tu právem přihlíží prvý soud k posudku znalcovu, podle něhož lze sice jednotlivé součásti budovy rozebrati a na jiné místo přenést nebo převézt, že však nelze přenést všechny součásti, takže přenášením by nastalo jisté porušení podstaty věci. Na první pohled je zřejmé, že by byly zcela zničeny rákosové omítky stropu a že by přišlo nazmar i provedené urovnání pozemku, betonový podklad, zděná žumpa a valná část zařízení osvětlovacího a kanalizačního. Vypočetl-li znalec, že by se přenesení mohlo státi toliko se ztrátou více než $\frac{1}{3}$ hodnoty stavby, nelze pochybovati o tom, že nelze stavbu pokládati za věc movitou, nehledě ani k jejím rozměrům. Jde-li pak o stavbu ve smyslu § 435 obč. zák. a o věc nemovitou, tu uznávají odvolatelky i v odvolání, že vlastnictví tu lze nabýti toliko způsobem naznačeným v § 434 obč. zák., to jest uložením listiny u soudu. Proto, ač původně uplatňovaly jako právo nedopouštějící výkon exekuce ve smyslu § 37 ex. ř. své vlastnictví k lodním garážím, neupustily od toho, uznávše, že nedošlo k převodu podle § 434 obč. zák. uložením listiny tam uvedené u soudu, a uplatňují, že postačí jako právo vylučující exekuci podle § 37 ex. ř. pouhá držba věci jako právo věcné, zejména, je-li kvalifikována podle § 372 obč. zák. Odvolatelky samy uznávají správnost stálé judikatury nejvyššího soudu, neuznávajícího právo takové za postačitelé k vyloučení z exekuce podle § 37 ex. ř. u nemovitostí zapsaných v knihách pozemkových, snaží se však dovoditi, že názor ten, opírající se o ustanovení §§ 339, 346, 372, 373, 425, 431 a 444 obč. zák. nelze rozšiřovati na nemovitosti v knihách pozemkových nezapsané. Soud odvolací nemůže s tímto názorem souhlasiti, neboť tu není závažného důvodu, proč by nyní neměly platiti stejné zásady i pro nemovitosti v knihách nezapsané a stavby na cizím pozemku, o nichž platí podle § 435 obč. zák. totéž, co o jiných nemovitých věcech v pozemkové knize nezapsaných. Stejně jako se nikdo nemůže státi vlastníkem nemovitosti v knihách zapsané, pokud pro něho nebylo vloženo vlastnické právo do pozemkové knihy, nemůže nikdo podle § 434 obč. zák. nabýti ani od jiného (převodem) vlastnictví k nemovitosti v pozemkové knize nezapsané, pokud nebyla uložena u soudu listina, mající náležitosti listiny vkladné podle §§ 432 a 433 obč. zák. Podle obsahu zákonných předpisů sem se vztahujících a celé tendence úpravy těchto poměrů III. dílčí novelou k obč. zák., má tu tedy uložení listiny u soudu u nemovitostí v knihách nezapsaných též význam jako vklad práva vlastnického v pozemkové knize u nemovitostí tam zapsaných. V případech singulární smluvní sukcesse vlastnického práva mohlo býti podle

§§ 434, 435 nabyto nebo pozbyto jen uložením příslušné listiny u soudu. I tu může dosavadní vlastník (ať již je zřejmý z listiny toliko uložené, nebo nabytí nemovitosti jiným způsobem) přenechati vždy ještě svou nemovitost jinému, než komu ji odstoupil bez převodu podle § 434 obč. zák., a zůstává podle hmotných předpisů právních nadále vlastníkem. Naproti tomu nabyvateli, na něhož nebylo převedeno vlastnictví podle §§ 434, 435 obč. zák. a který má v odstupní smlouvě pouze titul, který podle § 434, stejně jak v případě § 425 obč. zák., neskýtá ještě právo vlastnické, přísluší proti odstupiteli toliko obligační nárok, a byla-li nemovitost i do skutečné držby odevzdána, lze jej až do uložení příslušné listiny u soudu pokládati toliko za držitele (§ 329 obč. zák.), který požívá sice ochrany žalob na ochranu držby (§§ 339, 346 obč. zák.) i žalob z domnělého vlastnictví (§§ 372, 373 obč. zák.). Tím ovšem se nemůže ubrániti tomu, kdo se opírá o důvod silnější. Ani u nemovitostí v knihách nezapsaných není držení nemovitostí podle § 372 obč. zák. nárokem, který by činil exekuci nepřípustnou ve smyslu § 37 ex. ř. Právě, že účelem předpisu § 37 ex. ř. jest, aby byl postižen pouze majetek dlužníka a aby při výkonu práva proti exekutovi nebyly postiženy třetí osoby na svých právech (ovšem silnějších), nelze ani tu uznati za právo takové pouhou držbu, třeba kvalifikovanou podle § 372 obč. zák., neboť nabytím řečené držby nepřestává věc býti ještě majetkem dosavadního vlastníka a jeho právu vlastnickému musí i taková držba ustoupiti. Opírají-li tedy svůj nárok toliko o držbu, kdežto nárok žalovaného (právo zástavní) jest opřen o vlastnictví exekutovo, nemůže míti žaloba pouhých držitelů ani proti němu úspěch, neboť nejde tu o žalobu uplatňující právo silnějšího držitele proti slabšímu (§ 372 obč. zák.), nýbrž o žalobu podle § 37 ex. ř., kde nutno dokázati takové právo, které by vůbec nedopouštělo výkonu exekuce. Právem takovým pak není pouhá držba nemovitosti, třebaže se snad opírá o platný důvod k nabytí vlastnictví.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

Odvolační soud pokládá lodní garáže, o něž jde, za věc nemovitou. S jeho názorem nelze souhlasiti. Lodní garáže byly vystavěny na základě pachtovní smlouvy na cizí půdě, tedy ne v úmyslu, aby navždy na ní zůstaly; jsou proto věcí movitou, jak jde najevo z § 297 obč. zák. a z nadpisu k §§ 431, 436, 451, odst. 2, obč. zák. (rozh. č. 3397, 9836, 12070 Sb. n. s.). Jsou-li však věcí movitou, jest dále zkoumati, jde-li u nich o obyčejnou, samostatnou věc movitou neb o stavbu ve smyslu § 435 obč. zák. I když stavby provedené na cizí půdě nemají podle vůle stran zůstatí na ní trvale a nemohou proto býti pokládány za její příslušenství podle § 297 obč. zák., jsou přece hospodářsky vázány na pozemek potud, že ztratí přenesením na jiné místo zpravidla tolik na ceně, že se to rovná jich částečnému a mnohdy i úplnému znehodnocení. Proto vyžaduje právní obchod s takovými hospodářsky nepřenositelnými stavbami jiné úpravy, než se jí dostalo obyčejným věcem movitým. Této

hospodářské potřebě vyhověla III. dílčí novela k obč. zák., jež prohlásila stavby na cizí půdě za rovnocenné nemovitostem, jež nejsou zapsány v knihách pozemkových, a změnila za tím účelem §§ 435, 437, 451 a 481 obč. zák. Nové předpisy jsou důsledným vybudováním § 293 obč. zák., že nemovitosti jsou věci, jež nemohou býti přenášeny z místa na místo bez porušení své podstaty (č. 3397 Sb. n. s.). K takovým stavbám netrvalým patří t. zv. superaedifikáty, t. j. stavby zřízené jen v mezích omezeného užívacího práva stavebníkova, jako stavby zřízené požívatelem, pachtýřem nebo nájemcem po dobu jejich požívání, pachtu nebo nájmu. Nižšími soudy bylo zjištěno, jaký rozsah mají lodní garáže, jak a z čeho jsou vystavěny a odvolací soud zevrubně uvedl, že a v jakém směru by přenesením nastalo podstatné jejich porušení a s jakou ztrátou na hodnotě by bylo spojeno. Z toho vyplývá, že u lodních garáží jde o stavbu ve smyslu § 435 obč. zák. Je-li tomu tak, jest k nabytí jejich vlastnictví převodem potřebí podle § 435 obč. zák. uložení listiny vyhovující ustanovením §§ 432 a 433 obč. zák. u soudu. Uložení listiny má tu též význam jako vklad práva vlastnického na nemovitost ve veřejné knize zapsanou. Tomu nasvědčuje již znění zákona, neboť podle § 431 obč. zák. musí k převodu vlastnictví nemovitých věcí býti nabývací jednání zapsáno do veřejných knih k tomu určených. Aby bylo převedeno vlastnictví k nemovitostem, které nejsou zapsány v pozemkové knize, musí býti u soudu uložena listina mající náležitosti §§ 432 a 433 obč. zák. Místo svolení k vkladu nastoupí prohlášení, že se svoluje, aby byla listina uložena. Ustanovení § 435 obč. zák. praví, že totéž platí také pro převod vlastnictví k stavbám, které jsou na cizím pozemku vystavěny s úmyslem, aby na něm nezůstaly trvale, pokud nejsou příslušenstvím stavebního práva. Uložení řečené listiny jest tedy předpokladem k nabytí vlastnictví k stavbám vytčeným v § 435 obč. zák., převádějí-li se na jiného, a nikoli pouze úkonem registračním. Že taková listina s těmito náležitostmi nebyla u soudu uložena, jest nesporné. Žalobkyně proto neprokázaly, že nabyly vlastnictví k lodním garážím, o něž jde. Žalovanému byla k vydobytí jeho vykonatelné pohledávky pravoplatně povolena exekuce jednak nuceným zřízením práva zástavního, a to zájemným popisem nemovitosti v pozemkové knize nezapsané, postavené na pozemcích č. kat. . . , jednak nucenou dražbou nemovitosti. Z této skutečnosti nutno vycházeti. Aby tyto lodní garáže z exekuce mohly býti vyloučeny, musely by žalobkyně podle § 369 obč. zák. prokázati, že jsou jich vlastníci. To se jim však nepodařilo; prokázaly jen, že jsou jejich držitelkami, což však nestačí (rozh. č. 892, 5182, 6509, 9714 Sb. n. s.). Podle § 37 ex. ř. může se třetí osoba brániti proti exekuci jen, přísluší-li jí právo na věc, která jest předmětem exekuce, nikoli má-li jen obligační nárok na zřízení takového práva. Vlastnictví k nemovitosti se nabývá a pozbývá zápisem v knize pozemkové, smlouva sjednaná o převodu vlastnictví jest jen titulem k nabytí práva vlastnického, obligačním nárokem, nezakládajícím nárok na vyloučení nemovitosti z exekuce (rozh. č. 9714 Sb. n. s.). Totéž platí při nabytí vlastnictví k stavbám, o nichž mluví § 435 obč. zák., jenže místo zápisu do pozemkové knihy nastupuje uložení listiny předepsaného

obsahu u knihovního soudu. Je pravda, že exekucí má býti postižen jen majetek dlužníkův; jádrem sporu jest však otázka, zda lodní garáže, smlouvou sice již zcizené, avšak bez uložení smlouvy předepsaného obsahu u soudu, náleží s hlediska právního do majetku žalobkyň, a nejde v souzeném případě o to, zda také dlužník byl vlastníkem garáží. Proto jest právo žalobkyněmi tvrzené, nebyla-li listina u soudu uložena, pouze právem obligačním a nikoliv právem činícím exekuci nepřípustnou. Není tedy dovolání již proto odůvodněno.

Čís. 15950.

Neučinily-li strany prohlášení podle čl. IX, odst. 4, zák. č. 161/1936 Sb. z. a n., projednává se spor podle ustanovení civilního řádu soudního platných pro řádné soudy; opravná lhůta do rozhodnutí v řízení tom vydaných jest čtrnáctidenní; straně nemůže však býti na újmu, podala-li opravný prostředek (dovolání) ve lhůtě patnáctidenní, přizpůsobivši jej rozhodnutí odvolacího soudu, jenž vynesl rozsudek jako odvolací soud ve věcech pracovních.

(Rozh. ze dne 19. března 1937, Rv 309/37).

U okresního soudu ve V. (kde není ani pracovní soud, ani oddělení pro spory pracovní) byl zahájen dne 2. září 1936 spor, v němž se žalobce domáhal zaplacení nedoplatku své mzdy za konané služby prodavačské v trafice žalovaného. Strany neučinily před tím, než se pustily do jednání, prohlášení o tom, zda mají za to, že jde o spor pracovní. Po projednání věci vydal soud první stolice rozsudek zamítající žalobu. O odvolání, podaném proti tomuto rozsudku rozhodl krajský soud v M. jako odvolací soud ve věcech pracovních v senátě složeném ze tří soudců z povolání a dvou přísedících a rozsudek prvního soudu potvrdil. Do tohoto rozsudku podal žalobce dovolání patnáctého dne od doručení odvolacího rozsudku.

Nejvyšší soud zrušil z podnětu dovolání rozsudek odvolacího soudu i předchozí řízení, počínaje ústním jednáním odvolacím, jako zmatečné a uložil odvolacímu soudu, aby o odvolání znova rozhodl v senátě složeném podle § 7 j. n.

D ů v o d y :

Spor byl zahájen u okresního soudu ve V., kde nebylo zřízeno oddělení pro spory pracovní, dne 22. září 1936, tedy po účinnosti zákona č. 161/1936 Sb. z. a n., jenž nabyl účinnosti 1. srpna 1936. Podle odst. 4, čl. IX řečeného zákona, doplňujícího ustanovení čl. IV zákona č. 251/1934 Sb. z. a n., jest spor projednávati podle ustanovení civilního řádu soudního platných pro řádné soudy, neučiní-li strany před tím, nežli se pustí do jednání o věci hlavní, prohlášení o tom, zda mají za to, že jde o spor pracovní, který třeba projednávati podle odstavce 2,